

Gyulai kirándulás

Gyula a Fehér-Körös folyó bal partján fekszik, mintegy 32 000 lakosú kedves, hangulatos város, amely igen nagy tiszteletben tartja és ehhez méltóan lankadatlan lelkesedéssel óvja és ápolja a rámaradt történelmi örökséget. Látogatásunkkor tanúi lehettünk mindezeknek.

Kellemes és látványos sétával közelítettük meg a csendes parkban meghúzódó pavilont, amely az egykor Vásárhelyhez is szorosan kötődő Kossuth-díjas festőművész és grafikus Kohán György képeinek ad otthont. A Pavilon 1889-ben épült és 1978 óta állandó kiállító helye az egyébként Tornyai Plakettes művésznak. A grafikák sokaságát követően a nagyterembe lépve drámai hatású monumentális festmények, fojtogató erejű képek, szögletesre sarkított komor gondolatok fogadtak, s mint a rabságban tartott kitörni kívánó erő, lestek ránk a képek.

Kohán György 1910-ben született Gyulaváriban. 1966-os halálakor a több száz festményét és több ezer grafikáját Gyula városra hagyta. Szomorú lelke talán méltóhelyet talál itt képeivel együtt, e csendes, lomboktól ölelt pavilonban.

Gyógyírt kívánt a test és a lélek egyaránt. Gyula, nem maradt adós. Hangulatában, látványában és ízeiben is igazi kóstolót adott egyediségéből a Százéves Cukrászda. Bonbonok, fagyaltok tortacsodák. Ezenkívül a régi idők cukrász szerszámaikat is megtekinthettük.

Természetesen ennyi édesség elfogyasztása nem maradhatott „büntetlenül”! Irány a Gyulai Vár! 1403-1445 között épült síkvidéki-téglavár. Gótikus, tornyos várkastély, mely egy Gyula nevű főúr emlékét őrzi, aki az Árpád-kori Gyulamonostort alapította.

Zsigmond király 1403-ban adományozta a gyulai uradalmat Maróti János macsói bánnak, az ő nevéhez kötődik a vár építése. 1476-ban a Maróti család kihalása után a várat a király örökölte, aki azt fiának Corvin Jánosnak adományozta. 1510-ben a Corvinok halálával Gyula, Brandenburgi György birtoka lett.

A Dózsa-féle parasztfelkelés során egy kisebb had próbálta bevenni a várat –sikertelenül. 1566-ban Petráf basa az időközben korszerűsített várat 32 000 emberrel két hónapig ostromolta s a megadásra kényszerült gyulaiakat, ígéretét megszegve, kíméletlenül lekaszabolta.

A vár utolsó katonai jelentősége 1735-ben volt. A több mint 300 éves vár aktív életét a kiállított családi címerek, fegyverek és a berendezett termek hűen tükrözik.

Gyula nagy volt. Gyula szép lett.